

Iš Lenkijos dirvožemininkų draugijos kongreso sugrįžus

2019 m. rugsėjo 2–7 d. Liublino Marijos Kiuri-Sklodovskos universitete (pietryčių Lenkijoje) įvyko jau 30-tasis **Lenkijos dirvožemininkų draugijos kongresas** (*30 Kongres Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego*). Visą savaitę trukęs renginys, kurį lydėjo prasmingas ir mūsų laikmečiui itin aktualus šūkis – „*Gleba źródłem życia*“ (‘dirvožemis – gyvybės šaltinis’), subūrė beveik 200 dalyvių. Didžiąją jų dalį sudarė įvairių Lenkijos mokslo ir studijų institucijų atstovai, tačiau nemažai mokslininkų atvyko ir iš užsienio (Lietuvos, Rusijos, Belgijos, Vengrijos). Ypatingaisiais kongreso svečiais tapo Tarptautinės dirvožemininkų sąjungos (*International Union of Soil Sciences*, toliau – *IUSS*) naujai išrinktoji prezidentė prof. *Laura Bertha Reyes Sanchez* iš Meksikos, Lenkijos dirvožemininkų draugijos (*Polskie Towarzystwo Gleboznawcze, PTG*) garbės prezidentas prof. *Piotr Skłodowski* bei Lenkijos dirvožemininkų draugijos garbės nariai – dr. Sergejus Gorjačkinas (Rusijos mokslų akademijos geografijos institutas), prof. *Stanisław Kalembasa*, prof. *Jerzy Marcinek* ir prof. *Stefan Skiba*. Kongreso metu buvo surengti 3 plenariniai posėdžiai, 9 žodinių bei 2 stendinių pranešimų sesijos. Naujausi moksliniai tyrimai pristatyti tematinėse sekcijose „Dirvožemis kaip gyvybės šaltinis“, „Dirvožemio vaidmuo darniame vystymesi“, „Dirvožemių genezė, sistematika ir kartografija“, „Naudojimo poveikis dirvožemio savybėms ir procesams“, „Šiuolaikinės grėsmės dirvožemio funkcijoms aplinkoje ir žmonių gyvenime“.

Kongreso atidarymo sesijoje plenarinius pranešimus skaitė tarptautiniu mastu gerai žinomi mokslininkai. Profesorė habil. dr. *Magdalena Frąc* iš Liublino įsikūrusio Lenkijos mokslų akademijos Agrofizikos instituto, pristatė kongreso temą atliepiantį pranešimą „Biologinės įvairovės svarba dirvožemio aplinkoje“. Itin aktualius diskusinius klausimus pranešime „Dirvožemio erozija antropocene: ar mums vis dar reikia daugiau tyrimų?“ iškėlė Luveno katalikiškojo universiteto (Belgija) profesorius dr. *Jean Pousen*. Atskirai verta paminėti Lenkijos dirvožemininkų draugijos vicepirmininko prof. habil. dr. *Cezary Kabala* pranešimą, kuriame jis išsamiai aptarė naujosios (jau šeštosios laidos!) Lenkijos dirvožemių klasifikacijos prielaidas bei viešai pristatė oficialiai aprobuotos ir suderintos naujausios Lenkijos dirvožemių klasifikacijos dokumentą. Daug dėmesio taip pat susilaukė habil. dr. *Przemysław Charzyński* (Torunės Mikalojaus Koperniko universitetas, Lenkija) pranešimas, kuriame prelegentas apibūdino dabartinę dirvožemio mokslo pažinimo būklę ir perspektyvas ateičiai. Baigiamojoje renginio sesijoje kongreso dalyviams prisistatė naujoji *IUSS* vadovė prof. *Laura Bertha Reyes Sanchez* (Meksika), supažindindama su svarbiausiais savo darbo prioritetais bei *IUSS* uždaviniais ateinantiems metams. Iš viso renginio metu buvo pristatyti 57 žodiniai ir beveik 100 stendinių pranešimų įvairiausiomis

dirvožemio tyrimų temomis, klausytojams pateikiant daug naujų ir įdomių tyrimų rezultatų, mokslinių koncepcijų bei metodinių klausimų.

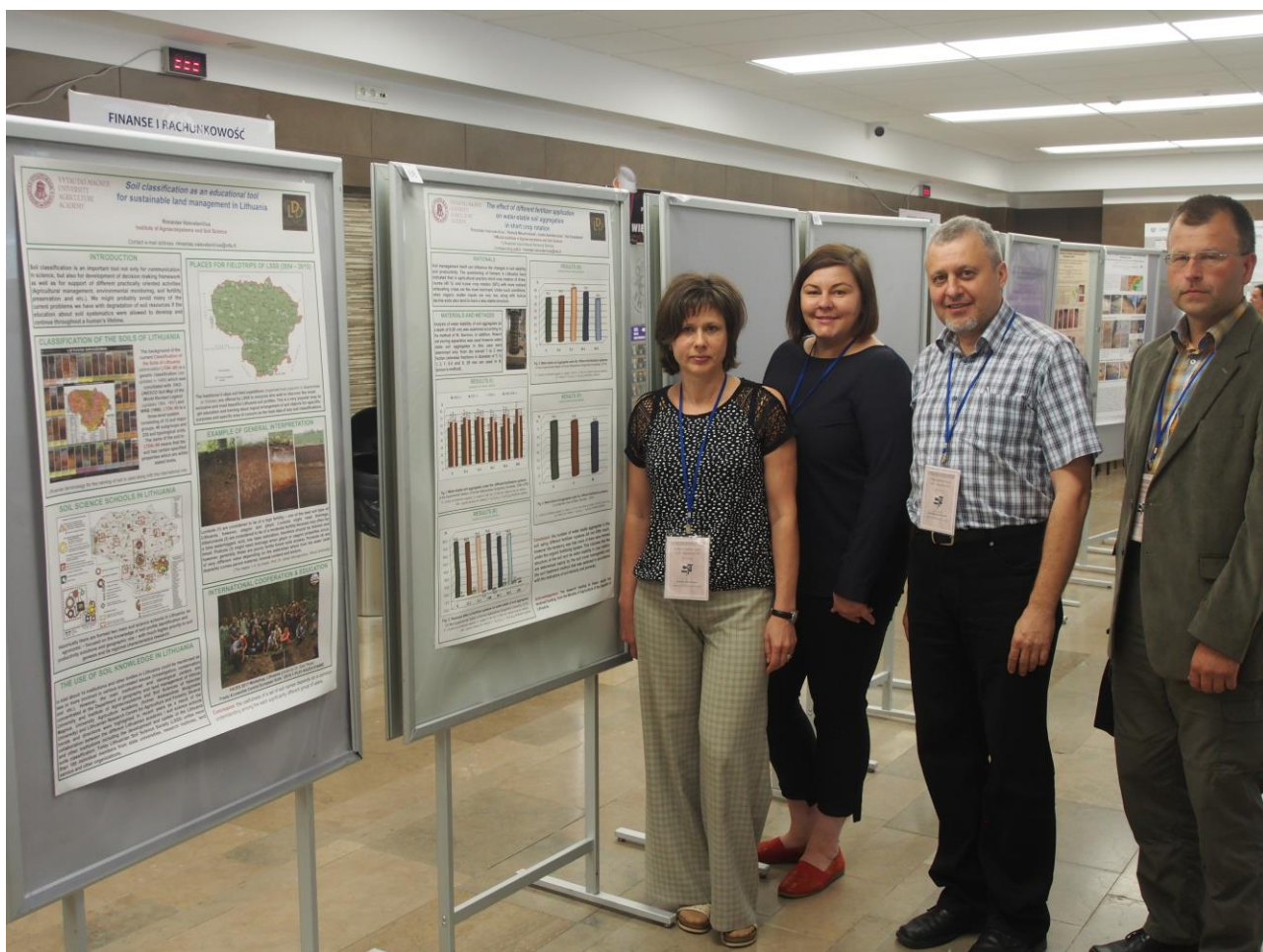
Neatsiejama kongreso dalimi tapo ir tradicinės pažintinės lauko ekspedicijos, kurios šiais metais vyko net trimis skirtingais maršrutais (žr. [lauko ekspedicijos vadovą](#), [patalpintą LDD interneto svetainėje](#)). Renginio dalyviams buvo sudaryta puiki galimybė detaliau susipažinti su dirvožemio erozijos padariniais *Rogalów* vietovėje, pagilinti žinias apie Liublino aukštumos geologinę sąrangą bei apžiūrėti unikalius glaukonitinio molio profilius. Pokonferencinėse dviejų dienų išvykose (2-asis ir 3-iasis maršrutai), kurios buvo pasiūlytos tik papildomai užsiregistravusiems dalyviams, buvo galimybė apsilankyti Polesės ir Rostočės (*Roztoczański*) nacionaliniuose parkuose bei pažangiame ūkyje, įsikūrusiame *Rogów* vietovėje ir garsėjančiame savo inovacijomis taikant beariminę žemdirbystę bei atsakingu požiūriu į dirvožemio kokybės išsaugojimo klausimus.

Lauko ekspedicijos dalyviai Rostočės nacionaliniame parke (*Roztoczański Park Narodowy*) po miško smėlžemio profilio apžiūros. *Marcin Świtoniak nuotr.*

Galima pasidžiaugti, kad ir šį kartą Lenkijos dirvožemininkų draugijos kongrese buvo oficialiai atstovaujama Lietuvos dirvožemininkų draugija prie LMA Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus. Savo naujausius mokslinius tyrimus renginyje pristatė draugijos nariai doc. dr. Rimantas

Vaisvalavičius (valdybos vicepirmininkas), dr. Romutė Mikučionienė (valdybos sekretorė), dr. Virmantas Povilaitis (valdybos narys) bei dr. Vaida Steponavičienė.

Kongreso dalyviai iš Lietuvos (iš kairės): dr. R. Mikučionienė (Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba), dr. V. Steponavičienė ir doc. dr. R. Vaisvalavičius (Vytauto Didžiojo universitetas) bei dr. V. Povilaitis (LAMMC Žemdirbystės institutas). *Lukasz Uzarowicz nuotr.*

Renginyje buvo pristatyti šie LDD narių (atskirai ar kartu su kitais bendraautoriais) parengti stendiniai pranešimai:

- 1) **The effect of different fertilizer application on water-stable soil aggregation in short crop rotation** (Rimantas Vaisvalavičius, Romutė Mikučionienė, Jūratė Aleinikovienė, Vita Smalstienė).
- 2) **Soil Classification as an educational tool for sustainable land management in Lithuania** (Rimantas Vaisvalavičius).
- 3) **The importance of balanced fertilization for the preservation of soil organic matter** (Romutė Mikučionienė).
- 4) **Cereal crop productivity under different management intensity in long term field experiment** (Virmantas Povilaitis, Sigitas Lazauskas, Šarūnas Antanaitis, Renaldas Žydelis).
- 5) **Long-term impact of reduced intensity tillage systems, straw and green manure combinations on soil physical properties** (Vaida Steponavičienė, Vaclovas Bogužas, Aušra Sinkevičienė, Lina Skinulienė, Alfredas Sinkevičius).

Žengiant pažintiniu Bubnów pelkės taku (Poleski Park Narodowy). Marcin Świtoniak nuotr.

Iš kongreso grįžome puikios nuotaikos – parsivežėme daug gerų įspūdžių, naujų patirčių ir idėjų. Džiugu, jog dar 2001 m. gruodžio 12 d. pasirašyta mūsų draugijų dvišalio bendradarbiavimo sutartis yra gyvybinga. Eilinį kartą įsitikinome, kaip svarbu palaikyti tamprų ryšį su kolegomis, dalyvauti jų organizuojamuose reprezentaciniuose renginiuose, gyvai domėtis ir žinoti kuo gyvena ir kokias veiklas jie vysto. O pamatyti ir pasimokyti iš Lenkijos dirvožemininkų tikrai galima. Šiuo metu kaimyninės valstybės dirvožemininkų draugija išgyvena savotišką sėkmės istoriją – ji yra stipri moksliniu požiūriu ir gerai žinoma tarptautinėje erdvėje, ji yra pajėgi ir perspektyvi organizacine prasme – ji sėkmingai atsinaujina, į savo gretas nuolat pritraukdama entuziastingų „vakarykščių doktorantų“.

Akivaizdu, jog Lenkijos dirvožemininkai tvirtai palaiko ir vertina ilgametę mūsų draugijų partnerystę – jubiliejinio kongreso metu už reikšmingą asmeninį indėlį plėtojant dvišalį Lenkijos ir Lietuvos dirvožemininkų bendradarbiavimą LDD vicepirmininkui doc. dr. Rimantui Vaisvalavičiui buvo iškilmingai suteiktas Lenkijos dirvožemininkų draugijos **garbės nario vardas**. Šiuo aukščiausiu draugijos įvertinimu šiais metais taip pat buvo pagerbtas ir ilgametis Lenkijos dirvožemininkų draugijos prezidentas prof. *Piotr Skłodowski*.

Informaciją parengė: Rimantas Vaisvalavičius